

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей XI міжнародної
науково-практичної конференції

25-26 листопада 2021
м. Хмельницький

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Хмельницький національний університет
Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Федеральний інститут професійної освіти (ФРН)
Вища технічна школа в Катовіце (Республіка Польща)
Люблінська політехніка (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей XI міжнародної
науково-практичної конференції

25–26 листопада 2021 р.

Хмельницький

*Рекомендовано до друку рішенням науково-технічної ради
Хмельницького національного університету,
протокол № 9 від 01.11.2021*

Представлено тези доповідей XI міжнародної НПК «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи». Розглянуто теоретико-методологічні засади професійного становлення особистості, особливості цього процесу і механізми в умовах ринкової економіки, методичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійного навчання, забезпечення якості професійної, професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти. Проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід професійної освіти і навчання особистості.

Матеріали подані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

*Ничкало Н. Г., д-р пед. наук, проф., дійсний член НАПН України;
Скиба М. Є., д-р техн. наук, проф., чл.-кор. НАПН України;
Радкевич В. О., д-р пед. наук, проф., дійсний член НАПН України;
Дук'янин Л. Б., д-р пед. наук, проф.; Коберник О. М., д-р пед. наук, проф.;
Білик Н. М., д-р пед. наук, проф.; Базиль Л. О., д-р пед. наук, доц.;
Андрощук І. В., д-р пед. наук, проф.; Андрощук І. П., д-р пед. наук, проф.;
Матик С. А., канд. екон. наук, доц.; Герніченко І. І., канд. пед. наук, доц.*

*Відповідальний за випуск: Ничкало Н. Г., д-р пед. наук, проф.,
дійсний член НАПН України*

П84

Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи :
тези доп. XI міжнар. наук.-практ. конференції (м. Хмельницький,
25–26 листоп. 2021 р.) / ред. кол.: Н. Г. Ничкало, М. Є. Скиба, В. О. Рад-
кевич [та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 268 с. (укр., рос., пол., англ.).
ISBN 978-966-330-400-7

Наведені тези доповідей НПК з проблем професійного становлення особистості. Розглянуто теоретико-методологічні засади професійного становлення особистості, в умовах ринкової економіки, методичні аспекти підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійного навчання, забезпечення якості професійної (професійно-технічної), фахової передвищої і вищої освіти, проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід професійної освіти і навчання особистості.

Для науковців, аспірантів та студентів ЗВО, які вивчають проблеми педагогічного та професійного становлення вчителя як професійної особистості.

УДК 378.14:159.923

ISBN 978-966-330-400-7

© Автори статей, 2021

© Хмельницький національний університет, 2021

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

<i>Абильтарова Эльвіза</i> Формування культури безпеки професійної діяльності у майбутніх інженерів з охорони праці: концептуальні підходи	11
<i>Андрощук Ірина</i> Формування тематики наукових досліджень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти педагогічних спеціальностей	12
<i>Аносова Анастасія</i> Емоційно-етична компетентність як ресурс особистісно-професійного розвитку вчителів	14
<i>Басюк Дарія</i> Професійне становлення особистості як умова розвитку національної економіки	16
<i>Борисова Тетяна</i> Становлення особистості викладача на засадах педагогічного ергодизайну	18
<i>Гоголь Тетяна</i> Значення управлінських та логістичних компетенцій у забезпеченні якості професійної підготовки тренерів-викладачів	20
<i>Гордієнко Валентина</i> Роль педагогічної практики у професійному становленні особистості педагога	21
<i>Григорчук Тетяна, Гуревич Роман</i> Методичні особливості підготовки майбутніх вчителів початкової школи до формування логічного мислення	23
<i>Дражниця Сергій, Дражниця Олена</i> Роль та місце інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні спецдисциплін	24
<i>Коберник Олександр</i> Педагогічне проєктування в інноваційному освітньому просторі України	25
<i>Ковальчук Василь</i> Шляхи подолання кваліфікаційного розриву в підготовці майбутніх фахівців	27
<i>Лузан Петро</i> Теоретичні засади оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти	28
<i>Матюх Сергій</i> Напрями співпраці закладів вищої та загальної середньої освіти у контексті сучасних вимог у галузі освіти	30
<i>Назаренко Оксана</i> Педагогічні умови формування професійної компетенції особистості студента вищого навчального закладу	31
<i>Ничкало Нелля</i> Українська професійна освіта на новому етапі: здобутки, суперечності, перспективи	33
<i>Орлова Наталія</i> Професійне становлення майбутніх викладачів дизайну	38
<i>Полішко Юлія</i> Формування умов педагогічної готовності до проблемно-проєктного навчання	39
<i>Прилепа Іван</i> Дисбаланс між фактичним і потрібним рівнем кваліфікації випускників як проблема сучасної освіти	40
<i>Радкевич Валентина</i> Ключові компетентності у професійному становленні особистості фахівця	41
<i>Śniadkowski Mariusz</i> Problemy jakości kształcenia zawodowego w dobie nauczania zdalnego	43
<i>Теловата Марія</i> Пріоритетні інтерактивні методи навчання: впровадження та переваги	45
<i>Чмир Віктор, Самара Володимир</i> Обґрунтування нових форм і методів навчання та контролю знань у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти, які ґрунтуються на застосуванні комп'ютерних технологій	47
<i>Яницька Олена, Ясінський Андрій</i> Особливості використання інформаційно-комп'ютерних технологій з метою здійснення професійного становлення особистості	48
<i>Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи</i>	

**ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ І КАР'ЄРНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ
В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

<i>Абрамова Оксана, Пуляк Ольга, Козаченко Марина, Подоліч Анатолій</i> Шляхи співпраці роботодавців та освітян у напрямку підготовки конкурентноздатних фахівців.....	51
<i>Васека Руслана, Биховченко Лариса</i> Особистість і кар'єра.....	52
<i>Гладкова Валентина</i> Кар'єра як акмеологічний механізм професійного саморозвитку сучасного фахівця	53
<i>Гомонюк Олена, Онишко Оксана</i> Використання педагогічних технологій у навчально-виховному процесі закладу вищої освіти.....	54
<i>Дроботова Людмила</i> Еволюційні аспекти особистості в ракурсі кар'єрного зростання	56
<i>Єршова Людмила</i> Самоменеджмент як основа розвитку в майбутніх фахівців навичок ведення власної справи.....	57
<i>Колодчак Ольга</i> Роль органів державної влади та місцевого самоврядування в підтримці розвитку особистості у м. Львів та Львівській області	60
<i>Курок Роман</i> Система освіти дорослих в контексті забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників	61
<i>Лебединська Ольга</i> Особливості надання професійно-освітніх послуг дорослому населенню	63
<i>Левко Мар'яна</i> Педагогічні аспекти формування комунікативної компетентності майбутніх офіцерів.....	64
<i>Орлов Валерій</i> Теорія і практика розвитку ділової активності здобувачів професійної освіти.....	66
<i>Сердюк Галина</i> Перспективи формування науково-дослідницької компетентності обдарованої сільської молоді	67
<i>Синюк Олег, Скиба Микола</i> Наукова співпраця закладів вищої освіти і промисловості: перспективи та проблеми	69
<i>Скоропад Ольга</i> Вплив мотиваційних факторів на професійне становлення фахівця галузі індустрії моди.....	71
<i>Супронюк Валерія, Білик Вікторія</i> Участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	72
<i>Ткачова Яна</i> Психолого-педагогічні особливості професійного зростання соціальних педагогів закладів професійної освіти	73

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ,
ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ**

<i>Бойків Вікторія, Лівшун Олександр</i> Креативність та інноваційність як основні складові розвитку художньо-творчих здібностей майбутнього вчителя трудового навчання	75
<i>Бахонько Євген</i> Огляд систем комп'ютерної математики для навчання інженерів-педагогів галузі автотранспорту	77
<i>Вікторова Поліна, Цина Андрій</i> Вимоги до підготовки вчителя трудового навчання на засадах вальдорфської педагогіки	78
<i>Галицький Максим, Герніченко Іван</i> Підходи до формування вмінь проектної діяльності.....	79
<i>Гречанюк Антоніна</i> Психопедагогіка у професійному становленні особистості	81
<i>Гуревич Роман</i> Шляхи підвищення якості професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.....	82

Деденів Олександр Педагогічні технології розвитку громадянської відповідальності учнів основної школи	85
Іванова Оксана Критерії розвитку комунікативного компоненту психологічної готовності до педагогічної діяльності вчителя нової української школи	86
Ключка Наталія, Красильникова Ганна Інтерактивна практика в підготовці магістрів професійної освіти	87
Кобак Оксана, Міщенко Олена Обґрунтування методів обробки чоловічої сорочки в процесі вивчення дисципліни «Новітні технології галузі» ..	88
Колісник Євгеній Підготовка вчителів трудового навчання до формування в учнів здатності передавання моделей спілкування засобами театральної педагогіки	90
Корехов Артем Технічні основи формування інформаційної культури у студентів інженерно-технічного профілю.....	91
Красильников Сергій Розвиток цифрової компетентності студентів при вивченні курсу «Інформаційно-комунікацій технології»	92
Маринченко Інна Роль цифрових технологій в освітній підготовці майбутніх педагогів професійного навчання.....	93
Назарова Ольга, Хренова Вікторія Емоційний інтелект як складова психологічної культури майбутнього педагога.....	95
Приймак Віктор, Марценюк Олександр Інноваційні технології підготовки фахівця автотранспортної галузі	98
Савченко Анастасія Біографо-педагогічний вимір постаті В. Сидоренка як ученого й організатора галузі технологічної освіти.....	99
Смирнова Ірина, Довгополик Катерина Опрацювання онлайн-платформ для використання smart-комплексів учителів трудового навчання та технологій.....	101
Храпач Дмитро Опитування стейкхолдерів щодо якості професійної підготовки бакалаврів професійної освіти автотранспортного профілю.....	104
Яшук Сергій Проектна технологія та її місце в професійній підготовці майбутнього вчителя технологій	105

МЕТОДИЧНА РОБОТА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Андрєєва Любов Впровадження сучасних підходів при підготовці кваліфікованих робітників	108
Базиль Людмила Розвиток підприємницької компетентності майбутніх фахівців у закладах професійної освіти: реалії і суперечності... ..	109
Байзан Ольга Роль методичної служби у діяльності ДНЗ «Лісоводський професійний аграрний ліцей»	111
Барабаш Руслана Удосконалення комплексно-методичного забезпечення – шлях до підвищення ефективності підготовки кваліфікованих робітників	112
Білик Людмила Проведення самоаналізу освітньої діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти як один із аспектів управління якістю професійної освіти.....	114
Блідна Лариса Впровадження інноваційних педагогічних технологій як умова підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників	115
Борилюк Марія Моніторинг проведення курсового підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О	117
Борисюк Інна, Гайчук Ольга Забезпечення якості професійної освіти.....	118

Бородієнко Олександра Підходи до розроблення стратегії розвитку закладу професійної (професійно-технічної) освіти	119
Виноградська Голда Реалізація політики державно-приватного партнерства в оновленні професійних та освітніх стандартів швейної галузі	121
Ворона Юлія Проблеми впровадження інклюзивної освіти в системі ПТО	122
Гаджула Оксана Роль майстра виробничого навчання в організації навчально-виробничого процесу	123
Главацька Олена Забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти	125
Голдобін Віктор Професійне становлення і кар'єрний розвиток особистості в умовах ринкової економіки	127
Голуб Тетяна Забезпечення якісної підготовки кваліфікованих робітників – сучасна стратегія діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти	128
Грабовська Людмила Розвиток професійної компетентності педагогів – запорука успішної роботи закладу професійної (професійно-технічної) освіти	129
Дригула Світлана Роль керівника навчального закладу у професійному становленні молодого спеціаліста	131
Дрозіч Ірина Пріоритетні напрями методичної роботи в ЗП(ПТ)О	133
Жмурко Олена Формування екологічної компетентності здобувачів освіти на уроках природничих дисциплін	134
Загіка Олена, Шатковська Лілія Розвиток професійної компетентності педагогічних працівників у системі методичної роботи ЗП(ПТ)О	136
Кабіш Марина Сучасні особливості загальноосвітньої підготовки учнів у закладах професійної освіти	138
Кедис Лариса Методична робота – найважливіша ланка системи безперервного навчання членів педагогічного колективу ЗП(ПТ)О	140
Керницька Людмила Сучасні підходи до формування та розвитку знань учнів через впровадження новітніх технологій на уроках професійно-теоретичної підготовки	141
Кирилюк Інна Навчально-практичні центри закладів професійної (професійно-технічної) освіти як осередки розвитку людського капіталу	143
Кіс Ольга Особливості використання інформаційного середовища медіатеки при викладанні української мови та літератури в ДНЗ «Деражнянський центр професійної освіти»	144
Коломійчук Світлана Науково-методичний супровід діяльності керівників закладів професійної освіти	146
Криворот Тетяна Створення ефективних навчальних відеоресурсів	147
Липська Лариса Застосування цифрових технологій у підготовці майбутніх кваліфікованих робітників	149
Лісовський Михайло, Кушнір Віктор, Прилепська Інна Екологізація професійної підготовки майбутніх фахівців	149
Лужняк Людмила Електронна бібліотека – інформаційний центр сучасного ЗП(ПТ)О	150
Матковська Любов Застосування інноваційних технологій у формуванні професійної компетентності здобувачів освіти	151

Мельник Галина Роль методичних комісій у створенні навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу	153
Мельник Ульяна Розвиток методичної компетентності майстра виробничого навчання	154
Ніщун Василь Забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти	156
Оверчук Оксана Роль методичної служби у забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти в умовах дистанційного формату навчання	157
Онищенко Алла Конкурс фахової майстерності як фактор стимулювання безперервного розвитку професійної компетентності кваліфікованих робітників сфери послуг	158
Опаріна Аліна Порядок створення інклюзивної групи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти	161
Петров Олександр Організація навчального процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти за допомогою засобів ІКТ	162
Півторацька Наталія Запровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників	164
Поліщук Оксана Методичний супровід забезпечення якості освіти при підготовці майбутніх кваліфікованих робітників	165
Прончук Оксана ДПТНЗ «Красилівський професійний ліцей»: формування сучасного освітнього простору	167
Рижко Людмила Інноваційні підходи в організації методичної роботи Шепетівського професійного ліцею	168
Руцак Михайло, Чекигіна Ганна, Боднар Сніжана, Митькевич Елла Впровадження моделі online/offline навчання у ДНЗ «Подільський центр ПТО»	170
Селізар Василь Сучасні підходи до професійної підготовки висококваліфікованих робітничих кадрів	171
Семенова Жанна Реалізація проекту регіонального розвитку у Хмельницькому професійному ліцеї електроніки	173
Сидоренко Тетяна Методичне забезпечення загальноосвітньої підготовки у закладах професійної освіти	175
Сиско Наталія Науково-методичне забезпечення професійного розвитку педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти	176
Смалюк Алла Відеоконкурс «Моя професія найкраща» як ефективна форма профорієнтації	177
Соленцова Галина Змішане навчання – тренд сучасної освіти	178
Стаднійчук Ірина Базові поняття компетентісно орієнтованої підготовки фахівців електротехнічних спеціальностей в аграрних коледжах	180
Станіслав Григорій, Михальчук Анатолій Роль методичної служби хмельницького професійного ліцею у забезпеченні якості підготовки висококваліфікованих робітників зварювальних професій	181
Стасюк Микола Оновлення змісту освіти сільськогосподарських професій	183
Стрижасвчук Віталіна, Степанюк Світлана Освітні принципи формування професійного саморозвитку як основної складової творчої індивідуальності педагога	184
Тимошук Галина Результативність діяльності методичних служб закладів професійної (професійно-технічної) освіти Хмельницької області	186

Чічеров Олексій Використання навчальних відеофільмів у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників	187
Чуйкова Оксана Запровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку кваліфікованих робітників	189
Шамралуєв Олена Методичний супровід науково-дослідницької роботи педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти	190
Шевчук Людмила Методичний супровід професійного розвитку педагогів професійної освіти	192
Шнира Любов STEM-технології як засіб поглиблення міжпредметних зв'язків	193
Щавінська Лариса Методичний супровід викладання іноземних мов у закладах професійної (професійно-технічної) освіти	195
ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА І НАВЧАННЯ ОСОБИСТОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Андрощук Ігор Підготовка майбутніх учителів технологій в університетах США.....	197
Бідюк Наталія Інновації у докторській підготовці з освітніх / педагогічних наук: український та світовий досвід.....	198
Ваніна Наталія Валідність системи моніторингу оцінки якості фахової передвищої освіти	199
Вітрук Ольга, Ключ Олена Сучасний вітчизняний та зарубіжний досвід підготовки вчителя трудового навчання та технологій.....	201
Галус Олександр Лідерство як феномен кар'єрного розвитку менеджера освіти.....	203
Дзюма Ольга Готовність викладачів закладів фахової передвищої освіти до інноваційної діяльності	205
Дмитришук Наталія Рефлексивний компонент у структурі комунікативної самоефективності майбутніх судноводіїв	206
Єжова Ольга, Пашикевич Калина, Піхур Анастасія Формування екологічної культури фахівців при дизайн-проектуванні колекцій одягу в концепції «ZERO WASTE».....	207
Зельницький Андрій, Заболотний Олег, Васильєв Олександр Професійний стандарт у забезпеченні якості підготовки військових фахівців	209
Клочко Тетяна, Лузан Петро Змістові аспекти підготовки бакалаврів із агроінженерії	210
Кондор Маріанна Культура комунікативної взаємодії у професійному середовищі.....	212
Креденець Неля Забезпечення якості підготовки фахівців індустрії моди у закладах фахової передвищої освіти шляхом інтеграції навчання з виробництвом	213
Кулик Євген Особисті якості викладачів ПТНЗ в контексті формування їх професійної компетентності	215
Кушнір Ірина Особливості впровадження дуальної системи професійної освіти в Україні та за кордоном.....	217
Лапа Оксана Міжнародна програма «Upshift Україна» як можливість інноваційного старту молоді закладів професійних (професійно-технічних) освіти	218
Лопатовський Віктор Акредитаційна експертиза як механізм розвитку освітніх програм закладів вищої освіти.....	219
Мехед Ольга, Мірошник Владислава Визначення готовності майбутніх учителів біології та основ здоров'я до соціально-педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти	221

Мовчан Віра Формування сучасних навичок студентів під час вивчення дисципліни «Маркетинг» у закладах фахової передвищої освіти.....	222
Мося Ірина Оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах: методичний аспект	224
Остапенко Анна Деякі аспекти реалізації стратегії європейського союзу для дунайського регіону щодо підвищення якості професійної освіти в Україні	225
Островська Катерина, Островський Ігор Підготовка підлітків з розладами спектру аутизму до навчання в закладах професійно-технічної освіти.....	227
Пащенко Тетяна Функції контролю професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти	229
Радкевич Олександр Застосування програмного забезпечення Microsoft «To Do» у плануванні проєктних завдань.....	230
Салюк Андрій Професійна підготовка менеджерів у закладах фахової передвищої освіти для підприємницької діяльності.....	232
Скиба Катерина Компетентнісний підхід до підготовки перекладача-професіонала: європейський вимір	233
Солтик Олександр Формування надійності вчителів фізичної культури як один із способів підвищення безпеки їх професійної діяльності	234
Третьюк Віталій Особливості науково-дослідницької підготовки міжнародників в університетах Великої Британії.....	236
Федонюк Григорій, Красильникова Ганна Напрями співпраці закладів фахової передвищої та вищої освіти в умовах пандемії	237
Фісюк Алла, Білик Вікторія Анкетування здобувачів вищої освіти як інструмент покращення якості освітньої діяльності.....	238
Чимшир Валентин Трансформація вищої освіти у динамічному конкурентному середовищі.....	239
Швецова Ірина Застосування технології віртуальної реальності на практичних заняттях з морської англійської мови	240
Швець Олена Німецький промисловий дизайн в контексті сучасної дизайн-освіти в Україні.....	242
Ямковий Олександр Педагогічні умови оцінювання результатів компетентнісних досягнень студентів у коледжах	243
Яремчук Василь, Свідерський Владислав Методичні особливості викладання дисципліни «Основи термодинаміки і теплопередачі» для студентів спеціальності «Професійна освіта (Транспорт)»	245
Ярош Любов Формування фахової компетентності майбутнього техніка-електрика в аграрному коледжі: погляд на проблему	248
СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ, ДОСВІД ТА ІННОВАЦІЇ	
Білик Діана, Крулик Богдан Символізм ландшафтних композицій ботанічного саду ХНУ	251
Васкевич Ольга Основні аспекти сучасних інноваційних підходів у навчанні студентів напряму «Дизайн»	253
Гапон Людмила, Бровченко Анатолій Підготовка майбутніх фахівців з художнього текстилю до застосування проєктних технологій у професійній діяльності	254
Дубовик Сергій Умови набуття компетентностей професіоналізму майбутніми художниками декоративного мистецтва.....	255
Козоріз Віталій, Самборська Олена Особливості творчості українських художників-імпресіоністів в контексті світової історії мистецтв	256
<i>Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи</i>	

Корницька Лариса «Робота в матеріалі» як базовий компонент в освіті бакалаврів декоративного мистецтва.....	258
Корницька Лариса, Мазур Юлія Техніка трафаретного друку у межах дисципліни «Робота в матеріалі»	260
Крулик Богдан Метод стилізації у підготовці фахівців художнього напрямку	262
Линенко Алла Педагогічне розуміння у контексті мистецької освіти та герменевтичного підходу	263
Невядомська Ірина Розвиток творчих здібностей вихованців гуртків мистецького напрямку у закладах позашкільної освіти	264
Усенко Олена Інформаційно-комунікативні технології у змісті професійної підготовки майбутніх дизайнерів.....	266
Шкарупа Ганна Визначення критеріїв оцінювання графічних втілень художньо-конструктивних рішень у студентських ескізах майбутніх дизайнерів у мистецьких коледжах.....	267

Література

1. Білик Н. І. Педагогічний професіоналізм особистості викладача закладу вищої освіти I–II рівнів акредитації. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. 15 берез. 2019 р., м. Кременчук. Кременчук : Методичний кабінет, 2019. С. 17–21.
2. Білюк О. Г. Особистість викладача ВНЗ як фактор виховного впливу на розвиток морально-ціннісних стосунків зі студентами *Науковий вісник МДУ імені В.О.Сухомлинського*. Вип. 1.31. Педагогічні науки. 2010. С. 51–58.
3. Карапузова Н. Д., Починок Є. А., Помогайбо В. М. Основи педагогічної ергономіки : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 204 с.

ГОГОЛЬ ТЕТЯНА

Рівненський державний гуманітарний університет

ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ТА ЛОГІСТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ

В контексті компетентнісної парадигми відбувається зміна вимог до сучасного здобувача вищої освіти. Поряд з вимогами глибоких предметних знань і володінь інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями з'явилися такі вимоги, як соціально-професійна мобільність, здатність до адаптації, потреба в неперервному самовдосконаленні, психологічна стійкість, високий рівень загальнокультурних, загальнопрофесійних та професійних компетенцій.

Результати досліджень у сфері фізичної культури і спорту та опитування потенційних роботодавців (керівників освітніх організацій, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спортивних клубів) свідчать про зростаючу роль організаційно-управлінської та логістичної діяльності, до якої має бути готовий майбутній фахівець з фізичної культури та спорту. Як суб'єкт навчальної та тренувальної діяльності, він повинен бути комунікабельним, вміти управляти людьми (і тих що навчаються, і тих що займаються спортом), знаходити спільну мову з батьками, приймати обґрунтовані і виважені педагогічні рішення (у тому числі при виборі засобів і методів навчального чи тренувального процесів), передбачати і визначати тенденції розвитку фізичної культури і спорту, володіти знаннями з сервісного обслуговування, транспортування спортивного інвентарю (спорядження), організовувати переїзди та розміщення спортсменів в готелях чи тренувальних базах і т.д. Причиною труднощів у професійній діяльності, вважають роботодавці, є невміння грамотно організувати і керувати навчальним і тренувальним процесами. Прямим підтвердженням затребуваності управлінської та логістичної діяльності є факт послідовного включення її в перелік видів професійної діяльності, до здійснення яких повинен бути готовий випускник.

Існує декілька підстав для виділення відокремлених груп управлінських та логістичних компетенцій у майбутніх тренерів-викладачів. Першою підставою є рекомендована ознака майбутньої професійної діяльності відповідно до вимог професійних стандартів. В цьому випадку можна говорити про управлінські та логістичні компетенції тренерів, педагогів, спортивних суддів, педагогів професійної освіти, інструкторів-методистів, спеціалістів по антидопінговому забезпеченню і керівників організацій, що здійснюють діяльність в галузі фізичної культур та спорту. Другою підставою може бути об'єкт управлінського впливу. В цьому випадку управлінські та логістичні компетенції можна представити у вигляді двох відокремлених груп: управлінські компетенції по організації та управлінню навчально-пізнавальною діяльністю учнів; управлінські компетенції по організації і управлінню власною професійно-педагогічною діяльністю. Передумовами для формування компетенцій із першої групи є розвиток професійних педагогічних здібностей (організаційні, проєктивні, комунікаційні, дидактичні і т.д.). В процесі формування компетенцій другої групи потрібно говорити про тайм-менеджмент, документознавство, аутсорсинг (залучення зовнішніх джерел і ресурсів для здійснення професійно-педагогічної діяльності або передачі частини функцій стороннім виконавцям), дерегуляції професійних педагогічних завдань, орієнтації на зовнішнє і внутрішнє середовище навчання, організації зворотного зв'язку з учнями, їх батьками, колегами і т.д.

Вибір конкретного переліку управлінських та логістичних компетенцій, що формуються у майбутніх тренерів викладачів обумовлюються кількома факторами: профіль підготовки; вимоги роботодавців (які відображають специфіку регіонального ринку праці); можливостями організації вищої освіти; вибором самих здобувачів вищої освіти (під час реалізації права на участь в побудові власної освітньої траєкторії).

На нашу думку, для цілеспрямованого формування управлінських та логістичних компетенцій у майбутніх тренерів-викладачів необхідно визначити їх елементний склад. З позиції компетентісного підходу можна виділити наступні структурні компоненти управлінських та логістичних компетенцій: існування стійкої мотивації до отримання досвіду управлінської та логістичної діяльності; наявність в структурі компетенцій управлінських знань та знань з логістики; володіння практичними вміннями і навичками, досвідом застосування умінь на практиці; володіння особистісними якостями, які важливі для управлінської та логістичної діяльності. Тому в змісті освітньої програми повинні бути передбачені матеріали, які забезпечують формування не тільки управлінських знань та знань з логістики, але й умінь, досвіду діяльності і особистісних характеристик. Про це говорять вчені, які займаються формуванням управлінських та логістичних компетенцій у фахівців сфери фізичної культури і спорту. Одні пропонують цілеспрямовано формувати особистісні, предметні інструментальні здібності та вміння, інші – розвивати мотиваційно-особистісний, когнітивно-діяльнісний, комунікативний і рефлексивно-оцінюючий компоненти управлінської та логістичної компетентності [2, с.40; 5].

Процес формування будь-яких компетенцій (в т.ч. управлінських та логістичних) неможливий без наявності у майбутніх фахівців системи мотивів, яка виконує в даному випадку наступні функції: спонукальну (стимулює пізнавальну активність студентів, їх прагнення, до особистісно-професійного самовдосконалення в тому числі в управлінській та логістичній діяльності); розвиваючу (стимулює появу і розвиток особистісних характеристик, які забезпечують ефективність управлінської діяльності); оцінюючу (показує значимість для особистості мотивів управлінських та логістичних компетенцій, що формуються в цілому, направляє на освоєння методик оцінки та самооцінки компетенцій як механізму корекції професійного самовдосконалення; виховну (формує вольові якості, позиційно-сміслові орієнтири, усвідомлене прийняття і дотримання ціннісно-цільових установок в ході здійснення управлінської та логістичної діяльності) [6, с. 170].

Формування даної системи мотивів повинне стати результатом цілеспрямованої роботи викладачів. Саме вони повинні сприяти усвідомленню студентами значення управлінських та логістичних компетенцій для майбутньої професійної підготовки, в результаті чого у здобувачів вищої освіти повинна виникнути стійка усвідомлена потреба в їх засвоєнні.

Література

1. Бистрицька Е. Проективний підхід до побудови професійно-педагогічної компетентності фахівця в галузі фізичної культури і спорту / О. Бистрицька // Теорія і практика фізичної культури. – 2007. – № 11. – С. 50–55.
2. Грибцова Л. С. Професійно-логістическая подготовка менеджеров санаторных комплексов / Л. С. Грибцова // Вестник Университета (Государственного университета). – 2011. – № 4. – С. 38–52.
3. Дибя Т. Компетентісний підхід у професійній підготовці фахівців фізичного виховання / Т. Дибя // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. – 2015. – № 24. – С. 58–67.
4. Драгайцев О. Складові професійної компетентності майбутнього вчителя в світлі компетентісного підходу в освіті / О. Драгайцев // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2008. – Вип. 145. – С. 25–28.
5. Имашев А. М. Формирование организационно-управленческих функциональных компетентностей будущих учителей физической культуры [Электронный ресурс] / А. М. Имашев // Педагогико-психологические и медико-биологические проблемы физической культуры и спорта. – 2011. – № 3 (20). – Режим доступа: [http://www.kamgifik.ru/magazin/20_\(3\)_2011/20_\(3\)_2011_10.pdf](http://www.kamgifik.ru/magazin/20_(3)_2011/20_(3)_2011_10.pdf)
6. Иванов В. Г. Профессиональное становление студентов и процесс профессионализации в вузе / В. Г. Иванов, И. Р. Исхакова // Вестник Казанского технологического университета. – 2010. – С. 167–172.

ГОРДІЄНКО ВАЛЕНТИНА

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені І. Зязюна НАПН України (м. Київ)

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА

Професію педагога відносять до найскладнішого сектору людської діяльності, оскільки вона належить до професій типу «людина – людина». Ця професія вимагає від людини постійних резервів самовладання і саморегуляції. Педагог постійно має пам'ятати про своє основне завдання – якнайглибше зрозуміти учня, задовольнити його запити, допомогти у становленні особистості.

Особистість педагога являє собою сукупність його психічних, професійних і моральних якостей. Всі ці якості становлять складну ієрархію. Професійно важливою є будь-яка якість педагога, що сприяє